

HM3-Archiv NM

VÝROČNÍ ZPRÁVA za rok 2014

Sbírkotvorná činnost

Akvizice – nové přírůstky – 21 př. č.

Dary:

1. PhDr. Vlastimil Vinter, CSc. – 8. část osobního fondu vědeckého pracovníka v kultuře, 1 karton (č. 40) a 1 desky, 1939–1988, darovala manželka Zdenka Vintrová, př. č. 3/2014, 30. 3. 2014;
2. Vandrovní knížka Josefa Danielovského – 1 sešit, 1904, darovala Ing. arch. Ivana Dedková, př. č. 6/2014, 8. 4. 2014;
3. Soubor svatebních dokumentů a fotografií – 1 složka, 1952–2005, daroval Ing. Petr Kutík, př. č. 7/2014, 8. 4. 2014;
4. Karel Laváček – osobní fond z oboru etymologie, 16 kart., daroval Karel Laváček, př. č. 9/2014, 27. 5. 2014;
5. PhDr. Jaroslav Vrchoťka, CSc. – 3. část osobního fondu ředitele KNM, 2 kart. (č. 12–13), 1908–1998, darovala dcera RNDr. Ivana Dvořáková, př. č. 11/2014, 4. 6. 2014;
6. Hana Bořkovcová – osobní archivní fond spisovatelky, 8 kart., 1927–2009, daroval PhDr. Václav Peřich, př. č. 14/2014, 4. 8. 2014;
7. Jičín v Praze – dodatek k úřednímu fondu spolku, 1 kart., 1953–2014, daroval Ing. Václav Rybařík, př. č. 16/2014, 25. 9. 2014;
8. Soubor svatebních dokumentů a fotografií – 1 složka, 1921–2007, daroval Ing. Petr Kutík, př. č. 18/2014, 26. 11. 2014;
9. František Falerski – osobní fond představitele čs. skautingu, 5 kart., 1943–1968, darovala Mgr. Lucie Šmídová, př. č. 20/2014, 2. 12. 2014.

Vrácení dosud neevidovaného fondu:

1. Pozůstatky desk zemských – podklady k edici, 6 kartonů, [1850]–1897; vrácení (v PEvA dosud neevidované) zápůjčky z Katedry PVHAS FF UK po 102 letech, př. č. 1/2014, 30. 1. 2014.

Převody:

1. Dr. Paul Pallme-König – zlomek osobního fondu, 2 kart., převzato z PM1-Mineralogicko-petrologického oddělení NM, př. č. 2/2014, 10. 3. 2014;
2. Dr. František Páta – dodatek k osobnímu fondu knihovníka KNM, 4 kart. (č. 8–11), 1913–1939; předalo KNM6, př. č. 4/2014, 31. 3. 2014;
3. Advokátní kancelář Schauer – zlomek agendy advokátní kanceláře JUDr. Antonína a Jiřího Schauera, 2 kart., 1941–1949, předalo HM6-Divadelního oddělení NM, př. č. 8/2014, 10. 4. 2014;
4. Klub esperantistů Praha – část spolkového archivu, 2 kart., 1926–1938, předalo KNM1, př. č. 10/2014, 28. 5. 2014;
5. Josef Wenzig – osobní fond pedagoga, spisovatele a libretisty, 5 kart., 1817–1876; předalo ČMH3-Muzeum B. Smetany, př. č. 12/2014, 24. 6. 2014;
6. František Šternberk-Manderscheid – zlomek osobního fondu s pozdějšími jednotlivinami (korespondence, tisky), 1 kart., 1798–1873, předal Diözesanarchiv des Bistums Dresden-Meißen v Budyšíně, př. č. 13/2014, 24. 7. 2014;
7. Doc. RNDr. Jiří Zahradník, CSc. – zlomek osobního fondu entomologa, 1 kart. (Hn 115), 1958–1963, předalo PM5-Entomologické oddělení, př. č. 15/2014, 22. 9. 2014;

8. Korespondence Julia Grégra s Josefem Rankem – doplněk k osobnímu fondu Julius Grégr, 1 karton, 1879–1885, předal Archiv hl. m. Prahy, př. č. 21/2014, 2. 12. 2014.

Registratura NM – skartace:

1. Odborová organizace NM, 2 kart. (č. 49–50), dokumenty odborového úseku KNM II, 1976–1991, převzato z KNM, př. č. 5/2014, 31. 3. 2014;
2. PM0 – sekretariát ředitelství PM, 32 kartonů, 1936–1987, př. č. 17/2014, 14. 11. 2014;
3. SNM-B – dokumenty redakce Sborníku NM, řada B – Přírodní vědy, 7 kartonů, 1962–1994, převzato z PM0, př. č. 19/2014, 2. 12. 2014.

Charakteristika získaných sbírkových předmětů:

Nově získané fondy svým charakterem odpovídají akvizičnímu programu Archivu NM. Jsou to především osobní fondy významných vědců a odborných pracovníků nejrůznějších oborů: 6 nových osobních fondů a dodatky k 5 již stávajícím osobním fondům. Dále byly nově převzaty 3 úřední fondy a dodatek k 1 úřednímu fondu, 1 dokumentační sbírka a dodatek ke Sbírci rukopisů. 3 přírůstky byly získány skartací úředních spisů organizačních útvarů Národního muzea.

Archiv za rok 2014 převzal 101 evidenčních jednotek (1 rukopis, 99 kartonů, 1 desky) = 10,91 b. m archiválií.

K 31. 12. 2014 vede v evidenci 930 souborů NAD = 3.055,60 b. m archiválií z let 1142–2014.

Odborné zpracování sbírek

ANM je mimo evidenci CES MK ČR, podléhá archivní evidenci NAD MV ČR. Celkem 278 evidenčních pomůcek (173499 inv. č.), z toho 91 v databázi Bach (93466 inv. č.).

Inventarizace (evidence 2. stupně):

Karel Guth (1883–1943) – Jan Schwaller, Jarmila Pešková, Kateřina Pařízková, Inventář ANM č. 200, Praha 1997, 2008, reinventarizace 2014, 8 kart., 660 inv. č.;

Jaroslav Hájek (1911–1976) – Libuše Kroupová, Kateřina Pařízková, Inventář ANM č. 211, Praha 1997, reinventarizace 2014, 5 kart., 258 inv. č.;

Antonín Švehla (1873–1933) – Martin Kučera, Miroslava Burianová, Inventář ANM č. 293, Praha 2014, 2 kart., 153 inv. č.

Do databáze Bach převedly a aktualizovaly:

Milena Běličová 2 inventáře: Jan Rudolf hr. Sporck (48 inv. č.); Jindřich Uzel (132 inv. č.); Kateřina Pařízková 1 inventář: Karel Kazbunda (2128 inv. č.), včetně přepracování úvodu.

Inventura fondů a sbírek

Generální inventura fondů a sbírek byla Archivu NM prodloužena do 31. 12. 2014, dokončena s přesahem do února 2015. Inventurou prošlo všech 930 fondů a sbírek (533829 evidenčních jednotek) – z toho v roce 2014: 556 fondů a sbírek (479539 ev. j.).

Digitalizace sbírek

Digitalizace části Topografické sbírky F (Bechyně 30/99, Buky Staré 19/65, Trutnov 16/152), Kristýna Strachotová, 65 ks / 316 skenů;

Digitalizace části Genealogické sbírky H (Zylvar ze Silberštejna), Kristýna Strachotová, 26 ks / 72 skenů;

Digitalizace velkých formátů z Genealogické sbírky Vratislava z Mitrovic CH17_Losy z Losinthalu, Kristýna Strachotová, 2 ks / 4 skeny; Dagmar Kalousová, 2 ks / 8 skenů;

Digitalizace velkoformátových pergamenů z fondu Šternberk-Manderscheid, Dagmar Kalousová, 2 ks / 4 skeny;

Digitalizace úřední knihy z fondu Šternberk-Manderscheid (Lehnbuch Gerolstein 1650–1697), Milena Běličová, 1 sv. / 44 skenů;

Digitalizace osobního fondu František Kaska, Kristýna Strachotová, 56 ks / 112 skenů; velké formáty Dagmar Kalousová, 10 ks / 13 skenů;

Digitalizace fotoalba z fondu Jan Karel Rojek (inv. č. 56), Milena Běličová, 1 sv. / 43 skenů;

Digitalizace 2 rukopisných knih ze sbírky Latomica (inv. č. 30, 31) v KNM6, Mgr. Stanislav Kalina, 2 sv. / 231 skenů;

Digitalizace části Registratury Národního muzea (RNM), KNM, kart. 1 (647) a kart. 3 (48/604) v KNM6, Bc. Petr Brůha, celkem 1251 skenů;

Digitalizace části RNM z kart. 14, sign. P/1, č. 1–16, Botanická sbírka, Kristýna Strachotová, 38 ks / 110 skenů;

Digitalizace části dokumentů z RNM jako podklady pro církevní restituce v NM, Milena Běličová, z kart. 213, 223, 6 ks / 15 skenů;

Digitalizace části dokumentů z RNM pro potřeby studia dějin ANM a NM (kart. 12: 1/2, kart. 28: 6/36, kart. 52: 3/4, kart. 53: 11/26, kart. 54: 1/2, kart. 82: 67/177, kart. 107: 3/8, kart. 155: 3/7, kart. 166: 2/5, kart. 177: 3/11); RNM-GR 17/27; SNM-AS 13/34; RNM-Právní 20/26; RNM-HM3 80/115; RNM-KNM 2/3, Milena Běličová – celkem 215 ks / 438 skenů;

Digitalizace části dokumentů z RNM pro NAKI Provenio, Kristýna Strachotová, z kart. 6–7, sign. K1 (193 ks / 506 skenů), K2 (600 ks / 1476 skenů); Milena Běličová, z kart. 82 (38 ks / 102 skenů).

Digitalizace jednotlivin z různých fondů a sbírek pro výstavní účely a potřeby badatelů, M. Běličová, M. Burianová, L. Jůn, K. Pařízková, K. Woitschová, celkem cca 900 skenů.

Ošetření sbírek

Konzervace programu Stavovského divadla, 23. 9. 1813, na hru „Ferdinand Cortez. Die Eroberung von Mexico“, tisk, 1 list / ŠM, kart. 189 / Adéla Skoupá, Dis.;

Konzervace 4 pergamenových listin (vyčištění od plísně) / Sbírká pergamenů, sign. Perg-A1684 (výuční list, 1741), Perg-A1687 (1743-06-13), Perg-B32 (1607-02-06, Lucie Otilie Slavatová z Hradce, cechovní list), Perg-B223 (1734-02-11, Karel VI.) / Adéla Skoupá, Dis.;

Konzervace 2 pergamenových listin (sejmutí z papírové podložky a vyčištění) / Sbírká pergamenů, sign. Perg-B20 (1592-02-14, Gereon Hardenrock, Dortmund), Perg-B44 (1620-08-28, Jan nejstarší z Říčana, cechovní artikule) / Adéla Skoupá, Dis.;

Vytvoření 4 faksimilí dokumentů z fondu Karel Kramář pro expozici Úřadu vlády ČR / Adéla Skoupá, Dis.

Obalový materiál (pH neutral Tissue 18 g, Acid-free Tissue 31 g, pH neutrální papír 90 g a 275 archivních krabic) na přebalení rodinného fondu Šternberk-Manderscheid v ceně 41.464 Kč v rámci spolupráce uhradil Förderverein Eifelmuseum Blankenheim, Ahrstraße 55-57, DE 53 945 Blankenheim.

Budování, úpravy a vybavení objektů a depozitářů

V Archivu NM Na Zátorách došlo v průběhu srpna–října 2014 k důležitým stavebním úpravám. Firma Xedos celou budovu zateplila a opatřila ze všech stran novou fasádou s keramickým obkladem přízemí do ulice. Opravila a nalakovala všechna okna a vchodové dveře.

Následně došlo k vymalování badatelny, schodiště a chodeb a ke kompletnímu důkladnému úklidu všech prostor. Byl modernizován kamerový systém v badatelně – nahrávací zařízení na VHS bylo nahrazeno digitálním.

Badatelské služby

Zajištění provozu studovny ANM Na Zátorách a s tím spojené agendy, expedice archiválií z depozitáře v Terezíně, vyřizování objednávek xerokopií a digitálních kopií dokumentů; Lenka Hajná ve spolupráci s ostatními pracovníky ANM.

Reorganizací nábytku ve studovně byl zvýšen počet badatelských míst ze 6 na 7. Osmé badatelské místo je pak vybaveno PC s připojením na internet, s možností vyhledávání v elektronických evidenčních databázích.

Otvírací doba studovny: úterý 8:30–16:00; středa 8:30–18:00; čtvrtek 8:30–16:00 hod.

Počet badatelů:	domácích:	235
	zahraničních:	23
Počet návštěv:	domácích badatelů:	666
	zahraničních badatelů:	48
Počet studovaných archiválií (kartonů a dalších jednotlivin):	domácí badatelé:	1969
	opakovaně:	2258
	zahraniční badatelé:	86
	opakovaně:	87

Zodpovídání badatelských dotazů domácích i zahraničních, telefonických i písemných, většinou E-mailem, všichni pracovníci ANM, několik set dotazů ročně;

Rešerše pro Ministerstvo obrany ČR, Odd. vydávání osvědčení – 3. odboj, vyhledávání osob ve fondu K231 a skenování dokladů k jejich činnosti v této organizaci, Milena Běličová (rešerše na 41 osob, 86 skenů).

Zahraniční badatelé ve studovně ANM:

Celkem 23 zahraničních badatelů: Slovensko 10, Rusko 4, Maďarsko 2, Německo 1, Nizozemí 1, Slovinsko 1, Srbsko 1, Ukrajina 1, USA 1, Velká Británie 1;

48 návštěvních dnů se zahraničními badateli (z 23 osob 15 realizovalo jen jednu návštěvu).

Věda a výzkum

Přehled projektů

DKRVO, IČ 00023272, 2014/23, Dějiny fondů a sbírek Národního muzea – zpracování dílčích témat z dějin fondů a sbírek Archivu Národního muzea a dějin Národního muzea jako celku na základě zpracování muzejní úřední registratury, starých historických sbírek i osobních archivních fondů:

PhDr. Milena Běličová; PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.: *Pergamenové listiny v Archivu NM*
Heuristika pro publikaci, excerptce přírůstkových knih, katalogizace části listin.

PhDr. Miroslava Burianová: *Garderoba dámy – životní styl v době elit 1918–1948*
První fáze heuristiky se zaměřila na rešerše dobového tisku a katalogizaci fotografické části osobní pozůstalosti Edvarda Beneše. Výstupem jsou dvě přípravné studie.

PhDr. Miroslava Burianová: *Antonín Klimek, osobnost českého historika první republiky*
Heuristika v rámci osobního fondu v ANM, zpracování dodatků.

PhDr. Kateřina Pařízková: *Antonín Frič*

Pokračování výzkumu osobnosti tohoto významného přírodovědce 19. století, především ve spolupráci s Fričovým muzeem v Lázních Bělohrad. V rámci expozice vytvořeny 2 tematické tabule: *Prof. Dr. Antonín Frič (jeho život)* a *Prof. Dr. Antonín Frič a Lázně Bělohrad*; přednáška v den vernisáže.

Mgr. Petra Váchová: *Jan Svatopluk Presl jako ornitolog*

Výzkum pramenů k významné osobnosti muzejní přírodovědy 19. století, příprava edice *Ptákové* ve spolupráci se zoologickým oddělením NM (s Jiřím Mlíkovským vytvořena rámcová koncepce knihy a zahájena spolupráce na jednotlivých odborných kapitolách).

NAKI Provenio, řešitelem KNM – vyhledávání, evidence a digitalizace dokladů k získávání rukopisů a knih do KNM v úředních spisech RNM 1818–1948, PhDr. Milena Běličová.

Účast na vědeckých konferencích

Domácí konference:

Miroslava Burianová:

Textil v muzeu. Stejnokroje, vlajky a prapory / Technické muzeum v Brně / 10.–11. 6. 2014 / Brno / příspěvek: „Zbrání ženy je elegance“, *Móda pod vlivem války a stejnokroje 1914–1945*;

VII. mezinárodní konference Obuv v historii / 7.–9. 10. 2014 / Zlín / příspěvek: *Střevíce na příděl, aneb obuv v době, kdy dřeváky nosil nejen Spejbl*.

Zahraniční konference: 0

Zahraniční cesty a stipendia zaměstnanců NM: 0

Bibliografie pracovníků

Odborné studie (J_{rec}):

BURIANOVÁ, Miroslava. „Zbrání ženy je elegance“. *Móda pod vlivem války a stejnokroje 1914–1945. Textil v muzeu*, 2014, s. 9–17, ISSN 1804-1752 (DKRVO 2014/23).

Ostatní:

BURIANOVÁ, Miroslava. *Dáma s hranostajem. Kožešina jako symbol prestiže a elegance 1900–1950. Bulletin Moravské galerie v Brně*, 2014, s. 68–83, ISBN: 978-80-7027-279-4.

BURIANOVÁ, Miroslava. *Móda 30. a 40. let v Československu – determinovaná i inspirativní*, spolupráce na textu o Prague Vintage Fair pro Vintage explorer.

BURIANOVÁ, Miroslava. *100 statečných*, rozhovory Lucie Výborné a Jana Pokorného se zajímavými osobnostmi, Praha: Grada, 2014, s. 132–135.

PAŘÍZKOVÁ, Kateřina. *Mariánská procesí v průběhu 19. století. Pražský písničkář František Hais o svých poutích na Svatou Horu, do Staré Boleslavi a konečně do Hájku v letech 1832–*

1888. Markéta Holubová a Marcela Suchomelová (eds); kolektiv autorů, *Salve Regina*, 2014, s. 285–298, ISBN 978-80-87112-88-5 (Etnologický ústav AV ČR, Praha), ISBN 978-80-86772-80-6 (SOA Praha).

Muzeum 3000:

Nový svatební pár na výstavě Peníze, Muzeum 3000, 17. 3. 2014, Miroslava Burianová;

U muzea přesně v pět, Muzeum 3000, 16. 4. 2014, Móda 30. a 40. let v Československu – determinovaná i inspirativní, Miroslava Burianová.

Redakční práce:

Časopis Národního muzea. Řada historická, roč. 183, 2014, příprava č. 1-2 i 3-4 / PhDr. Klára Woitschová, Ph.D., hlavní redaktorka, ISSN 1214-0627, MK ČR E 79.

Pedagogická činnost

Libor Jůn:

Katedra fotografie FAMU, obor Restaurování fotografie – vedoucí oboru, přednášky z českých a obecných dějin, muzejní a archivní teorie dle učebního plánu. Člen zkušební komise pro doktorské studium FAMU.

Klára Woitschová:

Katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK v Praze – přednáška a seminář Základy pomocných věd historických (1 + 1 ZS a LS), Archivní péče (1 + 1 ZS), Úvod do studia historie a archivnictví (1 + 1 ZS)
+ vedení bakalářských prací, odborné přednášky v rámci Univerzity 3. věku FF UK v Praze a rekvalifikačního kurzu pro archiváře organizovaného Katedrou PVH FF UK

Členství ve vědeckých a kulturních institucích

Milena Běličová:

- členka redakční rady Sborníku NM v Praze, řada A – Historie (od 1. 6. 2002);
- členka Společné archivní a knihovní rady při Československém dokumentačním středisku 1948–1989 (od 1. 9. 2003);
- členka výboru odborné skupiny specializovaných archivů při ČAS (od 2004);
- členka Akviziční a metodické komise Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd České republiky, v. v. i. (od 1. 1. 2012).

Libor Jůn:

- člen ASTENE, Oxford;
- člen Egypt and Austria Society, Wien;
- člen poradního sboru pro akviziční činnost Archivu Národní galerie.

Woitschová, Klára:

- členka Heraldické společnosti v Praze.

Spolupráce s vědeckými a kulturními institucemi

Domácími:

Archiv Národní galerie, členství v akviziční komisi (L. Jůn);

Fakulta restaurování Litomyšl, odborné konzultace (L. Jůn);

Katedra fotografie FAMU, interpretace fotografických sbírek ANM (L. Jůn);

Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., členství v akviziční komisi (M. Běličová);

Městské kulturní středisko Lázně Bělohrad, příprava nové expozice věnované prof. dr. Antonínu Fričovi – konzultace, návrhy textu, příprava archivních materiálů pro expozici ve Fričově muzeu, přednáška 29. 4. 2014, setkání s pamětníky a se starostou (K. Pařízková); Muzeum Uhřetěves – spolupráce na publikaci *Praha 22 – Uhřetěves a okolí*, kterou v roce 2014 vydalo OS Uhřetěves; rešerše ze sbírky pečetí a podklady k medailonu rodáka plukovníka Vojtěcha Hanzala (K. Pařízková); Národní filmový archiv, odborné konzultace v oblasti ochrany kulturního dědictví (L. Jůn); Národní technické muzeum, spolupráce na výstavním programu (L. Jůn); Správa pražských hřbitovů, p. o. – rešerše podkladů a fotografií pro medailony významných osobností, které jsou v Praze pohřbeny (K. Pařízková).

Zahraničními:

Egypt and Austria, Wien, Rakousko, společný badatelský projekt s tématem cestování na Blízký východ (L. Jůn); Förderverein Eifelmuseum, Blankenheim, Nordrhein-Westfalen, BRD, MUDr. Václav Leskovec, spolupráce na odborném zpracování rodinného archivu Šternberk-Manderscheid (M. Běličová); Historická fototéka města Havany, Kuba, restaurování a konzervace tamních fotografických fondů (L. Jůn); ICARUS (International Centre for Archival Research), Wien, Österreich, spolupráce na projektu Monasterium, tvorba metadat (M. Běličová, K. Woitschová).

Přednášková činnost

Miroslava Burianová:

Životní styl a móda elit první republiky, přednáška pro Evangelický sbor Smíchov, 26. 1. 2014;

Elegance osobností první republiky – přednáška pro seniory denního stacionáře Praha 7, 26. 5. 2014;

Elegance osobností první republiky – přednáška pro organizaci židovských žen, Pražská židovská obec, 19. 11. 2014;

Ženy píšící – móda celebrit první republiky – přednáška pro Prague Vintage Fair, 29. 11. 2014.

Kateřina Pařízková:

Procházka okolí kaplí poutní cesty do Hájků – vycházka s přednáškou ve spolupráci s KC Šlejnická, Praha 6, 3. 4. 2014;

Prof. dr. Antonín Frič – obrázky ze života – přednáška s prezentací ve Fričově muzeu v Lázních Bělohrad u příležitosti otevření nové expozice o A. F., 29. 4. 2014;

Františkánský klášter v Hájků a poutní cesta – přednáška s prezentací a následnou besedou v klášteře Hájek, 10. 5. 2014;

Poutní cesta do Hájků u Prahy – přednáška s prezentací a následnou besedou v Infocentru MČ Praha 3, 21. 10. 2014;

Poutní cesta do Hájků u Prahy – přednáška s prezentací a následnou besedou v pobočce Městské knihovny Břevnov, 12. 11. 2014;

Procházka okolí kaplí poutní cesty do Hájků II. – vycházka s přednáškou ve spolupráci s KC Šlejnická, Praha 6, 18. 9. 2014.

Přednášky v zahraničí: 0

Prezentační činnost

Výstavy v Národním muzeu

1. *Století valčíku a polky* / České muzeum hudby, Karmelitská / 18. 4. 2013–17. 3. 2014 / dokumenty z fondů J. Kapras, O. Nickerl, Fr. L. Rieger, Sbírká B. Duška, Sbírká tanečních pořádků / 17 ks originály, 17 ks digitální reprodukce;
2. *Peníze* / Nová budova NM / 29. 11. 2013–15. 7. 2014 / digitální kopie patentů / 5 ks;
3. *Aféry* / Nová budova NM / 29. 11. 2013–11. 5. 2014 / digitální kopie fotografií z fondů K. Kramář, Hradní fotoarchiv, Fotoarchiv PNP1-Osoby / 18 ks.

Výstavy NM pořádané ve spolupráci v cizích objektech

1. *Hradní fotoarchiv 1918–1933* / Regionální muzeum v Náchodě, Náchod / 25. 3.–14. 5. 2014 / komisařka výstavy a spolupráce při instalaci Milena Běličová, autoři Martina Novozámská, Libor Jůn, Milena Běličová, Miroslava Burianová / digitální reprodukce fotografií / 87 ks;
2. *Hradní fotoarchiv 1918–1933* / Fričovo muzeum, Lázně Bělohrad / 26. 5.–31. 10. 2014 / spolupráce při instalaci části výstavy M. Běličová a K. Pařízková / digitální reprodukce fotografií / 31 ks;
3. *Hradní fotoarchiv 1918–1933* / Podřipské muzeum, Roudnice nad Labem / 1. 7.–31. 10. 2014 / spolupráce při instalaci části výstavy M. Běličová / digitální reprodukce fotografií / 27 ks.

Zahraniční výstavy v NM – 0

Výstavy NM v zahraničí – 0

Zápůjčky exponátů na výstavy

Domáci:

1. *Josef Opitz 1890–1963* / Oblastní muzeum v Chomutově / 17. 10. 2013–14. 2. 2014 / dokumenty z fondu J. Opitz, 4 ks originálních archiválií a 1 fotografie (digitální reprodukce), příprava podkladů Milena Běličová;
2. *Víra odcizená a navracená* / Muzeum Policie ČR, Praha / 19. 3.–15. 12. 2014 / 27 pečetních typářů a doprovodné exponáty (katalog, krabička, 4 evidenční lístky), výběr exponátů, texty, obrazová dokumentace a instalace vitríny Klára Woitschová;
3. *Prof. Dr. Antonín Frič* / Fričovo muzeum, Městské kulturní středisko Lázně Bělohrad / od 29. 4. 2014 / příprava 2 tematických tabulí do expozice muzea: *Prof. Dr. Antonín Frič (jeho život)* a *Prof. Dr. Antonín Frič a Lázně Bělohrad*, Kateřina Pařízková ve spolupráci s grafičkou NM Annou Procházkovou;
4. *Julius von Sachs a počátky rostlinné fyziologie* / Česká společnost experimentální biologie rostlin, o. s., v Sále ICAVI AV ČR, Národní 3, Praha 1 / 6.–30. 5. 2014 / 12 reprodukcí dokumentů z fondu J. Sachs, příprava a digitalizace Milena Běličová;
5. *Zaniklý cisterciácký klášter Pomuk* / stálá expozice, Městské muzeum a galerie Nepomuk a obec Klášter / od 6. 9. 2014 / 2 reprodukce dopisu a fotografie z fondu A. Berndorf;

6. *Menšiny a právo v Československu* / výstava v rámci projektu MK ČR NAKI DF12P01OVV013 „Problémy právního postavení menšin v praxi a jejich dlouhodobý vývoj“, který řeší Právnická fakulta UK v Praze / od 30. 9. 2014 / PF UK v Praze a dále putovní výstava (na roll up bannerech) / 21 reprodukcí dokumentů a fotografií z fondů C. Dušek, M. Hodža, J. Kapras, K. Kramář, Hradní fotoarchiv, Fotoarchiv PNP1-Osoby, 3-ČSSR, 4-Svět, 5-Věčné, příprava a částečná digitalizace Milena Běličová;
7. *Světová válka a naše revoluce* / výstava Městské části Praha 6 ve spolupráci s VHÚ / 28. 10.–5. 11. 2014 / 14 digitální reprodukcí z fondů Hradní fotoarchiv, E. Beneš, K. Kramář, A. Rašín, příprava a digitalizace Miroslava Burianová.

Zahraniční: 0

Prezentace sbírek v publikacích a médiích

a) Edice z fondu Archivu NM:

1. KAZBUNDA, Karel. *Karel Havlíček Borovský*. Svazek I–III, redakce Jana Pražáková, životopisné medailony Jiří Pokorný, Praha: Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR, 2014 (edice z osobního fondu Karel Kazbunda, kart. 16–18, inv. č. 944);
2. ŽUPANIČ, Jan; FIALA, Michal; KOBLASA, Pavel. *Šlechtický archiv c. k. ministerstva vnitra. Erbovní listiny Národního archivu, Státního oblastního archivu v Praze, Archivu hlavního města Prahy (dodatky), Archivu Národního muzea (dodatky)*. Praha: Agentura Pankrác, 2014 (pergamenové listiny ze Sbírký pergamenů B, Sbírký B. Duška, Božek Dohalský z Dohalic a Adolf Schaniel), edice textů č. 280–291, s. 624–639, miniatury č. 624–639;
3. VOJTÍŠKOVÁ, Jana. *Cvičení z transkripce českých raně novověkých textů z let 1500–1620 (Hradec Králové)*. Hradec Králové: FF UHK, 2014, 3 dokumenty z Topografické sbírky F-Hradec Králové, 2. 10. 1536, 19. 5. 1541, 24. 3. 1553 (reprodukce a přepis).

b) Obrazové reprodukce v publikacích:

1. Radko BŘACH, Jaroslav LÁNÍK, *Dva roky bojů a organizační práce. Československá armáda v letech 1918–1920*, Praha: MO ČR, 2013 / 9 fotografií z fondu Hradní fotoarchiv;
2. *Stráž na hradě pražském*, Praha: MO ČR, 2014 / 45 fotografií z fondů Hradní fotoarchiv, Ed. Beneš, H. Benešová, J. Smutný;
3. Edmund ORIÁN, Bernard PANUŠ, Eduard STEHLÍK, František V. ŠTEIDLER, *Československá legie v Rusku 1914–1920*, I. díl, Epoque 1900 a Naše vojsko, 2014 / 19 fotografií a 4 řády z fondů Hradní fotoarchiv, Zd. Fierlinger, R. Parolek, Dokumentace 20. století;
4. Hana HAVLŮJOVÁ, *Cesta zástupkyň Ženské národní rady do Turecka v dubnu 1935. Příklad mezinárodně politické role žen (nejen) v meziválečném Československu*, Supplementum č. 1/2014 časopisu *Střed/Centre. Časopis pro mezioborová studia střední Evropy 19. a 20. století*, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., 2014 / 2 fotografie z osobního fondu Fr. Plamínková;
5. Petr ZÍDEK, *Hana Benešová* (doprovodná publikace k expozici Památník Dr. Edvarda Beneše), Husitské muzeum v Táboře, 2014 / 14 fotografií z fondů H. Benešová a Hradní fotoarchiv;

6. Zdeněk HOJDA, Eva CHODĚJOVSKÁ, Alexandra TESAŘÍKOVÁ, *Přes Alpy a Pyreneje. Kavalírská cesta Heřmana Jakuba Černína do německých zemí, Itálie, Francie, Španělska a Portugalska*, Praha 2014 / 3 vyobrazení z Památníku Adama z Ecku, Sbíрка rukopisů, č. 24;
7. *Historický atlas měst ČR, svazek 27: Sušice*, red. Robert Šimůnek, Praha: Historický ústav AV ČR, v. v. i., 2014 / 1 reprodukce pečetidla Sušice, Sbíрка pečetních typárů a razítek, sign. C 92;
8. Robert REBITSCH, *Valdštejn*, přeložil Jan Kilián, nakladatelství Veduta, 15. svazek edice Osobnosti českých a moravských dějin, České Budějovice, 2014 / 6 vyobrazení ze šlechtických památníků, Sbíрка rukopisů, č. 7, 10, 1166;
9. Jiří PEŠTA, *Historie Milevska ve světle archivních dokumentů*, studie v publikaci *Milevsko 830*, Milevský kraj, o. p. s., 2014 / 1 reprodukce listiny, Sbíрка pergamenů A, sign. Perg-A93;
10. Aleš VESELÝ, „... jedno každé město řemeslníky všelijakými se vzdělává a roste...“. *Několik poznámek k cechu zedníků, tesařů, cihlářů a kameníků v Německém Brodě*, studie v katalogu k výstavě *Baroko na Havlíčkobrodsku*, Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, 2014 / 1 reprodukce pečeti německobrodského zednického, tesařského a kamenického cechu, Eichlerova topografická sbírka, Čáslavsko – Brod Německý;
11. Milan DUCHÁČEK, *Václav Chaloupecký. Historik nad štěpem československých dějin*, Nakladatelství Karolinum, 2014 / 1 reprodukce výřezu z dopisu Václava Chaloupeckého, osobní fond J. Pekař;
12. Dana DVORÁČKOVÁ-MALÁ, Jan ZELENKA a kolektiv, *Přemyslovský dvůr – Život knížat, králů a rytířů ve středověku*, Nakladatelství Lidové noviny, 2014 / 1 reprodukce oltářní autentiky, Sbíрка pergamenů A, sign. Perg-A4;
13. Ivan MRVA, Martin BÓNA, Michal ŠIMKOVIC, *Hrad Pajštún – sprievodca históriou*, nakladatelství Slovenský skauting, 2014 / 3 vyobrazení z osobního fondu Menclovi;
14. Miloš HLAVA, *Laténské pohřebiště v Čelechovicích na Hané (okr. Prostějov)*, studie ve sborníku Čižmářová, J.; Venclová, N.; Březinová, G. (eds), *Moravské křižovatky. Střední Podunají mezi pravěkem a historií*, Brno 2014, 4 reprodukce dokumentů z fondu SNM-Archeologický sbor;
15. Ladislav KUDRNA, *We fight to rebuild. Podíl letců na uznání exilové vlády*, studie ve čtvrtletníku Paměť a dějiny, č. 2014/02, Ústav pro studium totalitních režimů / 4 fotografie z osobního fondu Ed. Beneš;
16. Jana VOJTÍŠKOVÁ, Vít ŠEBESTA, *(Králové)hradecké městské kanceláře do roku 1620*, 2013 (vyšlo 2014), 17 reprodukcí ze Sbířky pergamenů A, Topografické sbírky F a Eichlerovy topografické sbírky;
17. Pavlína CERMANOVÁ, Robert NOVOTNÝ, Pavel SOUKUP, *Husitské století*, Praha 2014, 1 reprodukce listiny ze Sbířky pergamenů A, sign. Perg-A405;
18. Martin BÜRGER (ed.), *Šumava v proměnách času. Revue Jungbauerova šumavského vlastivědného spolku*, Horní Planá 2014, 3 fotografie z fondu H. Rokyta;
19. Martin FRANC, *Odkaz Julia Sachse v českých zemích a Bohumil Němec*, odborná studie v časopisu Živa, č. 4/2014, 1 reprodukce kresby z fondu J. Sachs;

20. Karel DRVOLA, *Keltské oppidum Stradonice a slovanské hradiště Libušín pohledem kladenského hodináře, zlatníka a numismatika Eduarda Lorbera*, odborná studie v almanachu Posel z Budče, č. 31, Kladno 2014, 1 reprodukce dopisu z fondu J. L. Pič;
21. Zlatuše KUKÁNOVÁ, *Edvard Beneš a římskokatolická církev*, odborná studie v periodiku Semper paratus 2, 2014, 10 fotografií z fondů Fotoarchiv PNP1-Osoby, 5-Věcné a H. Benešová;
22. Petr ZÍDEK. *Hana Benešová. Neobyčejný příběh manželky druhého československého prezidenta (1885–1974)*, Praha 2014, 66 fotografií a dokumentů z fondů H. Benešová, Ed. Beneš, Hradní fotoarchiv, Fotoarchiv K. Hájka;
23. *Uhříněves a okolí*, Praha 2014, 1 reprodukce pečeti z Eichlerovy topografické sbírky.

Spolupráce s televizí:

PhDr. Miroslava Burianová:

Televize NOVA, pořad Víkend, reportáž o kožešinách, natáčeno 15. 1., vysíláno 11. 2. a 16. 2. 2014;

Česká televize, Studio 6 k výročí vzniku protektorátu, téma móda v období protektorátu, 14. 3. 2014;

Česká televize. Literární Revue 333, ČT Art, cesta po západních Čechách (rozhovor ke knize *Móda v ulicích protektorátu*), natáčeno 28. 3. 2014, vysíláno 13. 4. 2014;

Televize NOVA, pořad Víkend, reportáž o nočním oděvu v historii, natáčeno 16. 10., vysíláno 9. a 11. 11. 2014.

Spolupráce s rozhlasem:

PhDr. Miroslava Burianová:

Český rozhlas, Vltava, rozhovor o knize *Móda v ulicích protektorátu* (6. 1. 2014);

Český rozhlas, Radiožurnál, rozhovor o knize *Móda v ulicích protektorátu* (6. 1. 2014);

Český rozhlas, Radiožurnál, Večerní radiožurnál se Zuzanou Burešovou, o knize *Móda v ulicích protektorátu* (5. 5. 2014);

Český rozhlas Radiožurnál, pořad 100 statečných (7. 6. 2014);

Český rozhlas radiožurnál, Večerní radiožurnál se Zuzanou Burešovou, o osobnosti Karla Kramáře a jeho ženě (6. 8. 2014).

Rozhovor v periodiku:

PhDr. Miroslava Burianová:

Lidové noviny, rozhovor o knize *Móda v ulicích protektorátu*, 31. 1. 2014;

Právo, rozhovor o knize *Móda v ulicích protektorátu*, 23. 1. 2014;

Reflex, reportáž o knize *Móda v ulicích protektorátu* ve spolupráci s red. Hanou Benešovou, 23. 1. 2014;

Xantypa, rozhovor o knize *Móda v ulicích protektorátu*, 24. 2. 2014.

Jiné akce

Odborné exkurze do Archivu NM:

10. 3. Exkurze studentů Ústavu českých dějin FF UK, doc. PhDr. Jana Čechurová, Ph.D. (L. Jůn);
15. 5. Exkurze studentů Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK, Mgr. Adéla Jůnová Macková, Ph.D. (L. Jůn);

1. 12. Exkurze studentů oboru Spisová služba a veřejná správa katedry PVHAS FF UK (K. Woitschová, 8 účastníků).

Odborné praxe v Archivu NM:

Bc. Jiří Smrž, KPVH a AS FF UK, pořádání osobního fondu Vojtěch Král z Dobré Vody (K. Woitschová).

Závěrečný komentář

Archiv NM jako každoročně plnil svoji základní funkci, což je evidence, ochrana a zpracování archivních fondů a sbírek a jejich zpřístupňování badatelům ve studovně i prostřednictvím výstav a médií.

Zateplením objektu Na Zátorách a s tím souvisejícími dalšími úpravami došlo ke zlepšení pracovního prostředí i zkvalitnění organizace poskytování badatelských služeb.

Dokončili jsme (s přesahem do začátku roku 2015) generální inventuru fondů a sbírek nařízenou OASSS MV ČR.

Podíleli jsme se na vědě a výzkumu účastí na vědeckých projektech a konferencích. Rozsáhlá je opět digitalizace archiválií.

Personální stav oddělení k 31. 12. 2014

VŠ pracovníci: PhDr. Milena Běličová – vedoucí
PhDr. Miroslava Burianová
Mgr. Libor Jůn, Ph.D. – $\frac{3}{4}$ úvazku
PhDr. Kateřina Pařízková
Mgr. Petra Váchová – $\frac{1}{2}$ úvazku
PhDr. Klára Woitschová, Ph.D. – $\frac{3}{4}$ úvazku

SŠ pracovnice: Lenka Hajná

úklid: Petra Musilová (1/4 úvazku)